

Karmen Joller
Sotsiaalminister

12. oktoober 2026

Arupärimine Hiiumaa sünnitusabi kättesaadavuse ja lapseootel perede turvatunde tagamise kohta

Lugupeetud minister!

Alates 1. juulist 2026 ei osutata Hiiumaa haiglas enam plaanilist sünnitusabi. Põhjuseks oli lastearsti pensionile minek, kuid teenuse muutumise ajaks ei olnud lahendatud kõiki sellega kaasnevaid praktilisi küsimusi. Hiiumaa lapseootel naised peavad sünnitamiseks sõitma Saaremaale või mandrile, kuid endiselt puudub selge ja terviklik lahendus nende transpordi, vajaduse korral majutuse ning kaasnevate kulude katmise korraldamiseks. Eesti Rahvusringhäälingu 12. oktoobril avaldatud uudise kohaselt pole kokku lepitud isegi selles, kes korraldab sünnitaja sõidu haiglasse ja tagasi ning kes selle eest maksab.

Sünnitusabi ümberkorraldamine ei tähenda üksnes meditsiiniteenuse osutamise koha muutumist. See mõjutab otseselt Hiiumaa lapseootel naiste ja nende perede turvatunnet, igapäevaelu ning majanduslikku toimetulekut. Sünnituse algus ei allu kindlale ajakavale ning saarelt mandrile jõudmine sõltub praamiühendusest, ilmastikuoludest ja vajaduse korral lennutranspordi kättesaadavusest. Seetõttu ei piisa sellest, et mandril on olemas sünnitusabi osutav haigla. Riik peab tagama ka selle, et teenus oleks Hiiumaa elanikele tegelikult, õigeaegselt ja turvaliselt kättesaadav.

On põhjendamatu jätta lapseootel pered olukorda, kus nad peavad ise otsima vastuseid küsimustele, millal mandrile sõita, kus seal viibida, kuidas pärast sünnitust koju saada ja kes katab sellega kaasnevad kulud. Samuti ei ole vastuvõetav, kui sellise korralduse puudumine tekitab peredes ebakindlust ajal, mil nad peaksid saama keskenduda lapse sünniks valmistumisele. Kuigi sünnitusabi osutamise korraldus ja vajaliku personali olemasolu on eelkõige tervishoiusüsteemi küsimused, ei vabasta teenuseosutaja personalipuudus riiki vastutusest tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus ja lahendada ümberkorraldusega kaasnevad probleemid.

Sotsiaalministeerium ei saa käsitleda seda üksnes haigla või kohaliku omavalitsuse mureküsimusena. Riigil tuleb selgelt määratleda vastutus transpordi, majutuse, kulude hüvitamise ja erakorraliste olukordade lahendamise eest. Samuti tuleb hinnata, kas sünnitusabi jätkamiseks vajaliku personali leidmiseks tehti kõik mõistlikud pingutused ning kas teenuse ümberkorraldamisega kaasnevaid riske hinnati piisavalt. Hiiumaa peredel on õigus teada, millise lahenduse riik neile tagab ja millal see rakendub.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-st 139 ning eespool kirjeldatud asjaoludest esitame Teile järgmised küsimused:

- 1. Miks ei olnud riik enne Hiiumaa haigla plaanilise sünnitusabi lõppemist taganud terviklikku lahendust sünnitajate transpordiks, vajaduse korral majutuseks ja sünnitusjärgseks kojuõiduks ning nende kulude katmiseks? Milline oli Sotsiaalministeeriumi roll olukorra ettevalmistamisel ja lahendamisel ning kes vastutab selle eest, et vajalik korraldus on endiselt puudulik?**

Arupärimine

"12. 10. 2026" Nr. 1095

2. **Kuidas tagab riik Hiiumaa lapseootel naiste ja vastsündinute turvalisuse olukorras, kus sünnitustegevus algab ootamatult, praamiühendus puudub või ilmastikuolud takistavad õhutransporti?** Milline on selliste olukordade lahendamise tegevusplaan, millised asutused selle rakendamise eest vastutavad ning kuidas tagatakse abi õigeaegne kättesaadavus?
3. **Millistel kaalutlustel peab minister õigeks jätta sünnitusabi ümberkorraldamisega kaasnevate transpordi- ja majutuskulude katmine haigla või kohaliku omavalitsuse lahendada?** Millisele õiguslikule alusele selline vastutuse jaotus tugineb ning kas riik kavatseb kehtestada ühtse kulude hüvitamise korra ja eraldada selle rakendamiseks vajalikud vahendid?
4. **Kas enne plaanilise sünnitusabi lõpetamist hinnati selle mõju Hiiumaa elanike tervisele, turvalisusele ja tervishoiuteenuse tegelikule kättesaadavusele ning analüüsi alternatiivseid võimalusi sünnitusabi jätkamiseks?** Kui jah, siis millised olid riskianalüüsi ja kulude võrdluse tulemused, sealhulgas sünnitusabi jätkamiseks vajaliku personali ning valmisoleku aastane maksumus võrrelduna ümberkorraldusega kaasnevate täiendavate kuludega? Kui sellist analüüsi ei tehtud, siis miks?
5. **Millise konkreetse tähtaja jooksul tagab valitsus Hiiumaa lapseootel peredele selge, rahastatud ja toimiva sünnitusabi korralduse?** Kas valitsus kavatseb rakendada samu põhimõtteid ka teiste maakonnahaiglate sünnitusabi ümberkorraldamisel ning kuidas välditakse olukorda, kus teenuse osutamise koha muutmine jätab patsiendid transpordi, kulude ja turvalisuse küsimustes omapäi?

Lugupidamisega

Jaanus Karilaid
Riigikogu liige

Henn Põlluas
ANT FROSCHE

